

ופרכינן: מתקיף לה רב אחדבוי בר אמאי וכי אין פיגול ברגל, אם שחט על מנת לאכול למחר, וכי אינו פיגול, שכל הימים הם יום אחד לפי רבי טרפון? ואין נותר ברגל? וכי אם הותר בשר חטאת למחר אינו נותר משום שיום אחד הוא לרבי טרפון?

ודחינן: וכי תימא הכי נמי שאין פיגול ונותר ברגל. אי אפשר לומר כן שהרי והתניא: רבי נתן אומר לא אמר רבי טרפון אלא זו בלבד שלענין מריקה ושטיפה בלבד הוא יום אחד ולא לענין פיגול ונותר. ואם טעמו של רבי טרפון הוא משום שלמד מאותו פסוק אם כן אפילו לענין פיגול ונותר גם כן.

ומתריצין: אלא טעמו של רבי טרפון כדרב נחמן אמר רבה בר אבוח דאמר רב נחמן אמר רבה בר אבוח: כל יום ויום נעשה

נהגמרא במסכת עבודה זרה מקשה, הרי לשפוד ואיסכלא שמשמשים בהם באור, צריך ליבון, ולא מספיק הגעלה. ומסקנת הגמרא, היות ובשעת הבליעה זה היה מותר, מספיק גם לשפוד הגעלה בלבד.

גמרא:

והוינן בה: מאי טעמא דרבי טרפון?

אמר רבי יצחק: דאמר קרא "ופנית בבקר והלכת לאחריך", ודרשינן: הכתוב עשאו כולן לבקר אחד. שבהכרח מדובר בפסוק בבוקר של חול כפי ביום טוב לא יכול להיות, שהרי הוא חייב עדיין להיות בירושלים, וקרא הפסוק לכל הימים של החג, עד למחרת החג, "בקר אחד".

הגעלה והרמב"ם רק בא להשמיע שאין בהם הדין של קדשים. שהרי כתב הרמב"ם שצריך הדחה הרי שמספיק הדחה ואין צריך הגעלה.

ותירץ הגר"ח שהרי הקשו הראשונים בכל מריקה ושטיפה הרי הבליעה היא נותן טעם לפגם ומדוע חייב להוציאה מהכלי. ותירצו בשני אופנים. או שהוא גזירת הכתוב. או שנותן טעם לפגם הוא רק היתר לענין שאינו אוסר התערובת שנכנס בה, אך הוא עצמו אסור. ולכן צריך מריקה ושטיפה לבליעה האסורה לבערה כדין נותר.

ואם כן, מובן שבכלי אבנים שלא חידשה התורה דין מריקה ושטיפה אין צריך הגעלה ומה שמבשל בכלי איננו נאסר כי זה נותן טעם לפגם. ומה שהצריך הרמב"ם הדחה זה מכיון שיש שמנונית בעין על דפנות הכלי. ולאסור בעין לכמה ראשונים אין היתר נותן טעם לפגם.

בחמין, והרי בכל הכלים הדין כן. והיה מקום לפרש שהחידוש שאפילו שתמישם באור מכל מקום מספיק להם הגעלה וכמבואר בסוף עבודה זרה. אך הרמב"ם פירש שבאה המשנה להשמיענו שדינם שונה מכל הכלים. שכל הכלים שופך לתוכם מים חמים, אך שפוד ואיסכלא צריכים הגעלה על גבי מים חמים שעל האש.

60. כתב הרמב"ם "פ"ח ממעה"ק הט"ו] כלי גללים כלי אבנים וכלי אדמה אינן טעונים מריקה ושטיפה אפילו בחטאת אלא הדחה בלבד, וכתב הכסף משנה שטעמו של הרמב"ם הוא כי בתורה נאמר דין על כלי נחושת [מריקה ושטיפה] וכלי חרס [שבירה], אך על כלים אלו לא נאמר שום דין.

ותמהו, שאמנם אין בזה הדין המיוחד של קדשים, אך למה לא יהא בהם הדין של חולין שצריך הגעלה. ואין לומר שאין הכי נמי וצריך